

Kodeks ponašanja kompanije Arriva za poslovne partnere

1 Svrha

U ovom Kodeksu ponašanja za poslovne partnere, Arriva Group je definisala svoje zahteve i principe za poslovanje sa svojim poslovnim partnerima, posebno one koji se odnose na poštovanje etičkih standarda, važećih zakona i integriteta. Kako je Arriva Group deo Deutsche Bahn Group, ovaj Kodeks ponašanja je u skladu sa Kodeksom ponašanja kompanije DB za poslovne partnere. Poslovni partneri su sve kompanije koje nisu iz Arriva Group i koje dobavljaju robu i usluge za Arriva Group. To su, na primer, dobavljači, konsultanti, zastupnici, izvođači naših dobavljača, drugi dobavljači robe i usluga itd. Arriva Group očekuje od svojih poslovnih partnera da primene principe definisane u ovom Kodeksu ponašanja kompanije Arriva za poslovne partnere u njihovim organizacijama širom sveta i da ih poštuju.

2 Principi Kodeksa ponašanja

Arriva Group je posvećena održivosti i obavezala se Ujedinjenim nacijama da će se pridržavati Deset principa globalnog Dogovora UN-a. Komercijalni uspeh i društveno odgovorne mere ne protivureče jedni drugima – zapravo, oni su međusobno zavisni. Održivo i odgovorno ponašanje vidimo kao važan temelj saradnje sa našim poslovnim partnerima. Stoga očekujemo od naših poslovnih partnera

- da svoje poslovne aktivnosti obavljaju sa integritetom, tj. posebno u skladu sa zakonom koji se na njih odnosi, kao što su zakon o ljudskim pravima, uključujući osnovne standarde rada Međunarodne organizacije rada (MOR), zakone o sprečavanju korupcije, privatnosti podataka, konkurenciji, kartelima i zaštiti životne sredine, i
- da osiguraju da principe definisane u ovom Kodeksu ponašanja za poslovne partnere poštuju i njihovi poslovni partneri i da ih u skladu sa tim promovišu, i
- da se ponašaju iskreno, odgovorno i pošteno.

3 Korporativna društvena odgovornost naših poslovnih partnera

Uvereni smo da je društvena odgovornost ključni faktor za dugoročni uspeh naše kompanije i shodno tome nezamenljiv element našeg korporativnog upravljanja vođenog vrednostima. Stoga od naših poslovnih partnera očekujemo da svoje ponašanje usklade sa sledećim principima:

Ljudska prava

Naši poslovni partneri su dužni da poštuju opšte prihvaćena ljudska prava.

Dečiji rad

Naši poslovni partneri su apsolutno dužni da ne prihvataju dečji rad i pridržavaju se važećih odredbi o zabrani dečijeg rada (Konvencije MOR-a 138 i 182).

Prisilni rad

Našim poslovnim partnerima je zabranjeno da u bilo kom obliku koriste ili tolerišu ropski rad, prinudni rad, rad za otplatu duga, ropstvo, trgovinu ljudima ili prisilni rad. Dužni su da osiguravaju da zaposleni ne budu izloženi nehumanom ili ponižavajućem postupanju, telesnom kažnjavanju itd. (Konvencije MOR-a 29 i 105).

Jednakost mogućnosti / različitost

Naši poslovni partneri su dužni da promovišu različitost u svojim kompanijama i ne tolerišu diskriminaciju u pogledu zapošljavanja ili zanimanja osoblja (Konvencije MOR-a 100 i 111).

Sloboda udruživanja / pravo na kolektivno pregovaranje

Poslovni partneri Arriva Group su dužni da poštuju slobodu udruživanja i formiranje interesnih grupa i štite prava svojih zaposlenih u svojim segmentima poslovanja Takođe su dužni da poštuju pravo radnika da slobodno biraju svoje predstavnike i kolektivno pregovaraju (Konvencije MOR-a 87 i 98).

Zdravlje i bezbednost na radu

Bezbednosti ljudi ima najveći prioritet i ključna je vrednost naših poslovnih partnera. Naši poslovni partneri su dužni da pruže bezbedno i zdravo radno okruženje, obuku u vezi sa bezbednošću i osiguraju bezbednost svojih proizvoda i usluga. Pored toga, dužni su da svedu na minimum ili eliminišu, gde je to moguće, sve izvore opasnosti na radnom mestu i to učine na osnovu opštih znanja u vezi sa zdravljem i bezbednošću u odgovarajućem industrijskom sektoru.

Zaštita životne sredine

Naši poslovni partneri poštuju ekološke standarde koji se na njih primenjuju i posvećeni su principima održivog poslovanja i zaštite životne sredine, kao pokazatelja korporativne vrednosti. Dužni su da preduzimaju efikasne mere koje odražavaju njihov osećaj odgovornosti za životnu sredinu.

Plaćanje

Naši poslovni partneri su dužni da nagrađuju svoje osoblje adekvatno i u skladu sa važećim zakonima i strukovnim standardima.

Radno vreme

Naši poslovni partneri su dužni da poštuju važeće zakone i strukovne standarde.

Redovni radni odnosi

Kada je to moguće, posao se mora obavljati na osnovu redovnog ugovora o radu koji je definisan nacionalnim zakonima i strukovnim standardima.

Zaštita podataka

Naši poslovni partneri su dužni da poštuju sve važeće zakone o zaštiti ličnih podataka, posebno podataka zaposlenih, poslovnih partnera i kupaca.

4 Sprečavanje korupcije

Arriva Group ne toleriše bilo koji oblik korupcije i druge nepoštene poslovne prakse. Transparentnost i otvorenost su osnovni zahtevi Arriva Group kako bi se osiguralo poverenje i kredibilitet u poslovanju i odnosima sa poslovnim partnerima.

Korupcija

Naši poslovni partneri ne smeju da tolerišu bilo koji oblik korupcije ili ekonomskog kriminala od strane svojih zaposlenih ili zaposlenih u lancu snabdevanja itd.

Konsultanti / zastupnici / brokери

Svaka naknada koja se plaća konsultantima, zastupnicima, brokerima i/ili drugim posrednicima ne sme služiti da poslovnim partnerima, klijentima i ostalim trećim stranama pruži nepravedne prednosti. Naši poslovni partneri su dužni da svoje konsultante, zastupnike, brokere i druge posrednike biraju pažljivo i na osnovu odgovarajućih kriterijuma izbora.

Izbegavanje sukoba interesa

Naši poslovni partneri su dužni da izbegavaju sukob interesa koji može dovesti do rizika od korupcije.

Pozivnice i pokloni

U vezi sa poslovnim aktivnostima Arriva Group, naši poslovni partneri smeju da prihvataju ili upućuju pozivnice samo ako su odgovarajuće, ne očekujući zauzvrat bilo kakvu neprikladnu korist ili bilo koji drugi povlašćeni tretman i ne smeju da krše važeće zakone (posebno zakone o sprečavanju korupcije). Isto se odnosi na prihvatanje ili odobravanje bilo kakvih poklona ili drugih protivusluga ili koristi bilo koje vrste.

Ponašanje prema javnim službenicima

Naši poslovni partneri ne smeju da tolerišu bilo koji oblik pružanja nezakonite materijalne i nematerijalne koristi (uključujući i nuđenje) javnim službenicima ili sličnim licima (bez obzira da li se korist ostvaruje direktno ili indirektno preko trećih lica).

Političke partije

Naši poslovni partneri ne smeju da tolerišu bilo kakvu nezakonitu materijalnu i nematerijalnu korist za političke partije, njihove predstavnike ili nosioce javnih funkcija ili kandidate za političke funkcije.

Donacije / sponzorstvo

Naši poslovni partneri smeju da doniraju samo na dobrovoljnoj osnovi, ne očekujući zauzvat bilo kakvu naknadu. Sponzorisanje pojedinaca, grupa ili organizacija ne sme da se koristi za sticanje nezakonitih poslovnih prednosti.

Pranje novca i finansiranje terorizma

Naši poslovni partneri su dužni da preduzimaju odgovarajuće mere u okviru svojih kompanija kako bi sprečili pranje novca i finansiranje terorizma u tim kompanijama.

5 Ponašanje naših poslovnih partnera u pogledu konkurencije

Arriva Group nastoji da se uvek ponaša kao pošten i odgovoran učesnik na tržištu i isto to očekuje od svojih poslovnih partnera.

Zakoni o konkurenciji i sprečavanju kartela

Naši poslovni partneri su dužni da poštuju sve relevantne zakone o konkurenciji. Oni naročito ne smeju da sklapaju sporazume i aranžmane koji utiču na cene, uslove, strategije ili odnose sa klijentima, posebno u vezi sa učešćem u tenderskim postupcima. Isto se odnosi na razmenu konkurentno osetljivih informacija ili na svako drugo ponašanje koje nezakonito ograničava ili može da ograniči konkurenciju.

Kontrola izvoza i uvoza

Naši poslovni partneri, posebno u pogledu globalnih poslovnih aktivnosti, su dužni da osiguraju poštovanje svih važećih zakona o uvozu i izvozu robe, usluga i informacija, kao i embarga i sankcija koji se primenjuju.

6 Usklađenost sa Kodeksom ponašanja kompanije Arriva za poslovne partnere

Usklađenost

Naši poslovni partneri su dužni da osiguraju da se poštuju principi navedeni u ovom Kodeksu ponašanja kompanije za poslovne partnere.

Izveštaji za Arriva Group

Naši poslovni partneri su dužni da sačinjavaju izveštaje o krivičnim delima počinjenim tokom svojih poslovnih aktivnosti za Arriva Group, a koji mogu uticati na Arriva Group.

Zaštita uzbunjivača

Naši poslovni partneri ne smeju da tolerišu odmazde protiv osoba koje prijavljuju kršenje principa utvrđenih ovim Kodeksom ponašanja kompanije Arriva za poslovne partnere. Bilo koji poslovni partner kompanije Arriva može da izrazi sumnju ako veruje da se ova politika krši ili postoji rizik da bude prekršena. Sumnja može da se izrazi poverljivo putem poverljivog telefonskog poštanskog sandučeta kompanije na 0800 587 7580 (ili izvan Velike Britanije na 00 44 191 528 5322) ili e-poštom na inconfidence@arriva.co.uk.

Lanac snabdevanja

Naši poslovni partneri su dužni da pažljivo biraju svoje dobavljače, sa kojima su dužni da neguju saradnju u pogledu poslovnih aktivnosti za Arriva Group, saopštavaju im principe definisane u ovom Kodeksu ponašanja kompanije Arriva za poslovne partnere ili njima ekvivalentne principe i promovišu usklađenost svojih dobavljača sa ovim principima.

Posledice

Arriva Group stavlja naglasak na kooperativno poslovanje sa svojim poslovnim partnerima. Kod **manjih kršenja** ovog Kodeksa ponašanja kompanije Arriva za poslovne partnere, poslovnom partneru se generalno pruža mogućnost da primeni odgovarajuće korektivne mere u razumnom roku, ako je poslovni partner načelno spreman da otkloni kršenje i da se poboljša. Kod **ozbiljnih kršenja** (naročito u slučaju kada su počinjena krivična dela), Arriva Group zadržava pravo da primeni odgovarajuće sankcije protiv poslovnog partnera. To takođe može dovesti do trenutnog prekida poslovnog odnosa i podnošenja zahteva za naknadu štete i primenu drugih prava.

7 Gde pronaći dodatne informacije

U slučaju da imate nedoumice ili bilo kakva pitanja, kontaktirajte Službu za usklađenost Arriva Group na supportc@arriva.co.uk.